

Veroprosentit vuodelle 2026

Talousarvion kehys 2026–2028

KH 6.10.2025

KV 20.10.2025

Talouden toipuminen on hidasta – kuntatalouden näkymät heikkenevät

Suomen taloudessa on merkkejä siitä, että **talous toipuu epävarmuuden varjossa**.

Julkinen talous nousee vaivalloisesti syväkyykystä. Erityisesti sote-, puolustus- ja korkomenot kasvavat nopeaa vauhtia.

Työllisyyden odotetaan kääntyvän kasvuun. Työllisyys kääntyy kasvuun vuonna 2026, kun talous toipuu sekä hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto lisäävät työvoiman tarjontaa.

Vuoden 2025 **tavoin kuntatalouden näkymien arvioidaan pysyvän heikkoina vuonna 2026.** Toimintakuluja kasvattavat muun muassa kunta-alalle sovitut palkankorotukset ja vuoden alusta voimaan tullut TE-palvelu-uudistus, jossa laajennettiin kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista.

Kuntatalouksiin heijastuu valtiontalouden sopeuttamistarpeet, jotka näkyvät mm. valtionapujen vähennyksinä.

Tulojen ja menojen epätasapaino edellyttää **kuntien omien sopeutustoimien jatkamista.**

BKT, vuosikasvu 2025

1,0 %

	2024	2025	2026	2027
BKT, vuosikasvu (%)	0,4	1,0	1,4	1,7
Työllisyysaste, 15–64-vuotiaat (%)	72,1	71,5	71,8	72,6
Julkisyhteisöjen velka, suhteessa BKT:hen (%)	82,1	86,9	88,5	88,6

Lähteet

VM:n taloudellinen katsaus, Syksy 2025

Espoolta merkittävin tulonsiirto muualle Suomeen

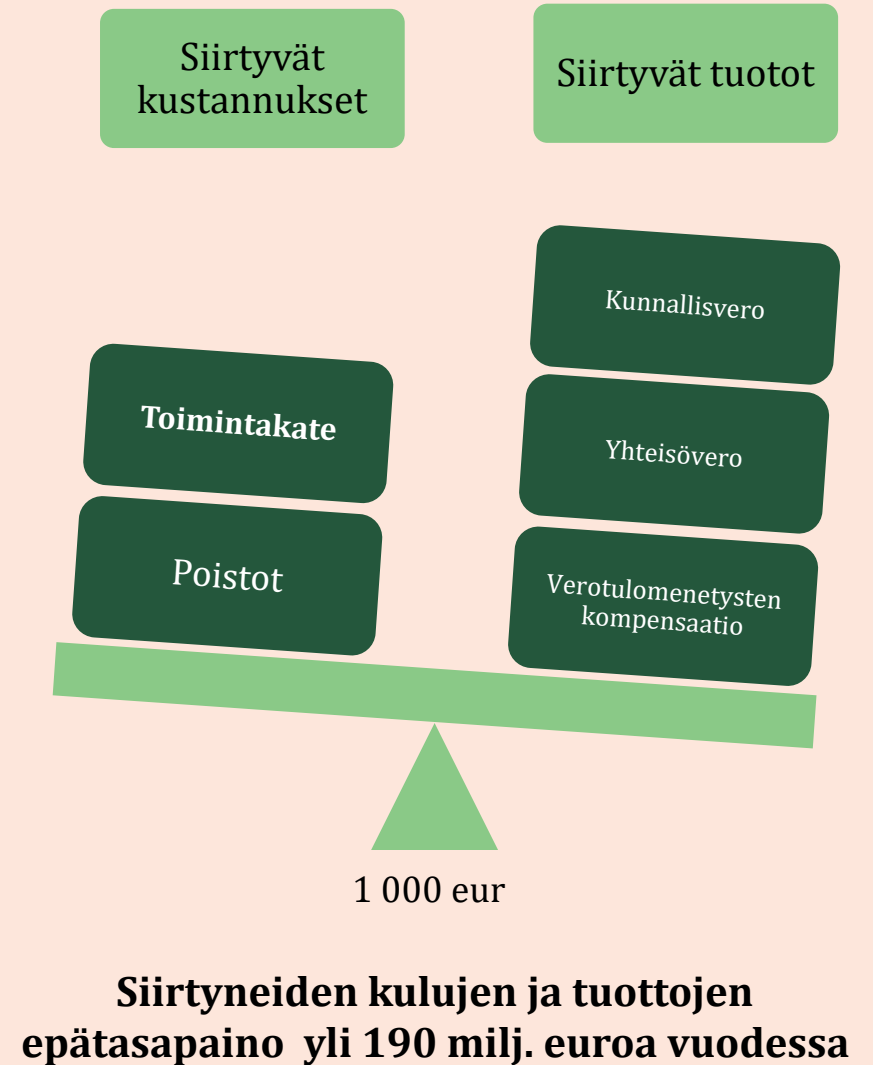
Espoolta siirtyi hyvinvointipalvelujen järjestämiskustannuksia 890 milj. euroa. **Samalla verorahoitusta leikattiin yli 190 milj. euroa enemmän kuin mitä kustannuksia kaupungilta poistui.**

Muutosrajoittimella loivennetaan Espoon menetystä, mutta vain osittain eli 60 %.

Mitä suurempi muutosrajoitin, sitä suurempi on kaupungin lopullinen tulojen menetys.

Espoon osalta pelkästään HVA-uudistukseen liittyvä verorahoituksen menetys on n. 80 milj. euroa vuodessa

Tuleva valtionosuusuudistus merkittävä riski kaupungille, selvityshenkilöiden esityksessä sote-erät kuten muutosrajoitin olisivat poistumassa.

Sote-erillä kompensoidaan Espoolta liikaa leikattua verotuloa – Espoolle vaikutus 131 milj. euroa vuonna 2025

Sote-erät ovat kuntakohtaisesti vaihtelevia eriä, jotka **tasaavat sote-uudistuksen vaikutusta**.

Sote-uudistuksen taloudellisten vaikutusten **epätasaisesta kohdistumisesta johtuen Espoon sote-erät ovat maan suurimmat**.

Espoolle sote-erät ovat kompensatiota liikaa leikatusta verorahoituksesta.

Sote-erät koostuvat

- **muutosrajoittimesta,**
- **järjestelmämuutoksen tasauksesta,** sekä
- **vuodesta 2024 alkaen jälkitarkastuksesta johtuvasta pysyvästä lisäsiirtotarpeesta**

Sote-erä 2025	Espoon osuus 2025 (€)
Muutosrajoitin	116 403 180
Järjestelmämuutoksen tasaus	40 012 414
Jälkikäteistarkistuksesta johtuva pysyvä lisäsiirtotarve (501 Me)	-27 648 976
Jälkikäteistarkistuksesta johtuva lisäsiirtotarve vuodelta 2023 (1/3)	-9 414 440
2024 tehdyn määräaikaisen lisäyksen (192 Me) takaisinperintä (1/3)	-3 604 996
VOS-lisäys 277 Me	15 607 359
Sote-erien VOS-vaikutus yht.	131 354 542

Kuluvan vuoden tilanne: Ilman rahoitustuottoja kaupungin tulos negatiivinen

Suhdanneriippuvaisten tuloerien, kuten maanmyyntitulojen, toteutumisessa on edelleen epävarmuutta. Tulojen arvioidaan jäävän talousarviosta n. 26 milj. euroa.

Toimintatuottojen ennustetta nostaa maankäyttömaksujen toteutuminen 9,5 milj. euroa talousarviota suurempana, mutta ne vastaavasti korottavat investointitarvetta samalla summalla.

Toimintakuluissa on ennustettu ylitystä työllisyyspalvelujen työttömyysetuusmaksuihin 7,6 milj. euroa. Kasvun ja oppimisen toimialalla ylitysennuste on 3,5 milj. euroa, josta merkittävin osa tulee Digione irtaantumiskorvauksesta. Muissa kuluerissä on pienempiä ylitys- ja alitusennusteita, joiden johdosta menot kaupunkitasolla ovat ylittymässä 2,8 milj. euroa.

Verotilitykset ovat toteutuneet talousarviota alhaisempana. Ennusteiden mukaan verotulot ovat jäämässä n. 30 milj. euroa alle talousarvion.

Rahoitustuottojen arvioidaan ylittyvän n. 26 milj. eurolla ja toteutuvan 52 milj. euron tasolla.

Tilikauden tuloksen ennakoidaan olevan vain 43,9 milj. euroa ja jäävän talousarviosta n. 18 milj. euroa. Ilman rahoitustuottoja kaupungin tulos olisi negatiivinen.

Milj. EUR	TP 2024	MTA 2025	ENN 2025	Poikkeama ENN-MTA	TOT Tammi-Elo / 2024	TOT Tammi-Elo / 2025
Myyntituotot	46,2	41,3	46,3	5,1	22,4	23,3
Liiketoiminnan tuotot	-	0,0	0,0	0,0	-	-
Maksutuotot	95,2	101,9	102,7	0,8	54,1	50,8
Tuet ja avustukset	28,9	15,7	16,2	0,5	16,5	10,1
Vuokratuotot	63,2	64,9	64,3	-0,6	40,5	42,1
Muut toimintatuotot	121,4	156,9	131,1	-25,8	79,5	83,7
TOIMINTATUOTOT ULKOISET	354,9	380,7	360,6	-20,1	213,0	210,1
Valmistus omaan käyttöön	9,0	10,9	10,9	0,0	4,5	4,9
Henkilöstökulut	-566,8	-618,1	-613,3	4,8	-401,4	-427,6
Pavelujen ostot	-480,1	-521,6	-527,5	-5,9	-296,1	-311,0
Aineet, Tarvikkeet ja tavarat	-59,1	-60,3	-58,2	2,1	-37,8	-37,2
Avustukset	-83,4	-103,9	-109,6	-5,8	-55,0	-69,4
Vuokrat	-148,1	-145,3	-143,6	1,7	-103,4	-97,9
Muut toimintakulut	-4,6	-8,3	-8,2	0,1	-1,4	-1,9
TOIMINTAKULUT ULKOISET	-1 342,1	-1 457,5	-1 460,3	-2,8	-895,1	-945,0
Sisäinen myynti	380,3	380,3	378,4	-1,9	247,0	250,2
Sisäiset ostot	-380,5	-380,5	-378,8	1,7	-247,3	-250,5
Toimintatuotot yhteensä	744,1	771,9	749,9	-22,0	464,5	465,2
Toimintakulut yhteensä	-1 722,6	-1 838,0	-1 839,2	-1,2	-1 142,4	-1 195,5
TOIMINTAKATE	-978,5	-1 066,1	-1 089,3	-23,2	-677,9	-730,2
Verotulot	829,1	863,0	832,8	-30,2	554,7	554,0
Valtionosuudet	396,7	449,3	454,7	5,4	261,6	303,1
Rahoitustuotot ja kulut	59,7	26,4	52,0	25,6	30,6	44,5
VUOSIKATE	306,9	272,6	250,2	-22,4	169,1	171,3
Poistot	-195,7	-210,9	-206,4	4,6	-129,7	-135,1
Arvon alentumiset	-6,3	-	-	-	-0,7	-
Satunnaiset tuotot ja kulut	0,0	-	-	-	0,0	-
TILIKAUDEN TULOS	105,0	61,6	43,9	-17,8	38,6	36,2

Veroprosentit vuodelle 2026

Esitys veroprosenteiksi 2026

1. Tulovero nykyisellä tasolla 5,3 prosenttia
2. Kiinteistöveroprosenttien korotus seuraavasti
 - Rakennusten yleinen kiinteistövero 1,00→1,30
 - Muu asuinrakennus 1,00→1,30

Muut kiinteistöveroprosentit nykytasolla

	2025	2026	alarajat	ylärajat
Tuloveroprosentti	5,3	5,3		
Kiinteistöveroprosentit				
Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,30	2,00
Rakennusten yleinen kiinteistövero	1,00	1,30	0,93	2,00
Vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	1,00
Muu asuinrakennus*	1,00	1,30	0,93	2,00
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	2,00
Rakentamaton rakennuspaikka**	4,43	4,43	2,00	6,00

*Vuodesta 2017 lukien kunnan tulee vahvistaa myös muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti

** Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 14 pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnassa vähintään kunnassa sovellettava maapohjan kiinteistöveroprosentti + 3,0 prosenttiyksikköä, enintään kuitenkin 6,00 prosenttia.

Kiinteistöveroprosenttien muutosten vaikutus

Veroprosentit 2025

Nimi	Maapohjan yleinen kiinteistövero %	Rakennusten yleinen kiinteistövero %	Vakituisen asunnon kiinteistövero %	Muun asuinrakennuksen kiinteistövero %	Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero %	Rakentamattoman tontin kiinteistövero %	Voimalaitosrakennuksen kiinteistövero %
Espoo	1,30	1,00	0,41	1,00	0,00	4,43	
Helsinki	1,30	0,93	0,41	0,93		4,30	3,10
Vantaa	1,30	1,28	0,41	1,25		6,00	3,10
Turku	1,30	1,30	0,45	1,10		4,00	
Tampere	1,30	1,25	0,65	1,10	0,40	5,00	3,00
Oulu	1,30	1,15	0,50	0,93	0,16		3,10

Ala- ja ylärajat	1,30–2,00 %	0,93–2,00 %	0,41–1,00 %	0,93–2,00 %		2,00–6,00 %	Veroprosentti voi olla enintään 3,10.
------------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--	-------------	---------------------------------------

Espoo

	Maapohjan yleinen kiinteistövero %	Rakennusten yleinen kiinteistövero %	Vakituisen asunnon kiinteistövero %	Muun asuinrakennuksen kiinteistövero %	Yleishyödyllisen yhteisön kiinteistövero %	Rakentamattoman tontin kiinteistövero %	Voimalaitosrakennuksen kiinteistövero %	Yhteensä
--	------------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--	--	---	---	----------

Veroprosentti 2025	1,30	1,00	0,41	1,00	0,00	4,43	0,00	
Kertymäennuste, € (maksuunpantu)	77 339 629	47 829 425	36 325 049	330 076	0	6 049 431	0	167 873 610

Korotusten vaikutus (rakennusten yleinen % 1,00-->1,30 ja muu asuinrakennus 1.00-->1,30)

Veroprosentti 2026	1,30 %	1,30 %	0,41 %	1,30 %	0,00 %	4,43 %	0,00	
Kertymä, €	77 339 629	62 178 253	36 325 049	429 098	0	6 049 431	0	182 321 460
Kasvu	0	14 348 828	0	99 022	0	0	0	14 447 850

Verorahoituksen kehitys

Verorahoituksen (verot ja valtionosuudet) muutos 2026

+ 6,0 % (77 M€)

Kiinteistöveroprosenttien korotus

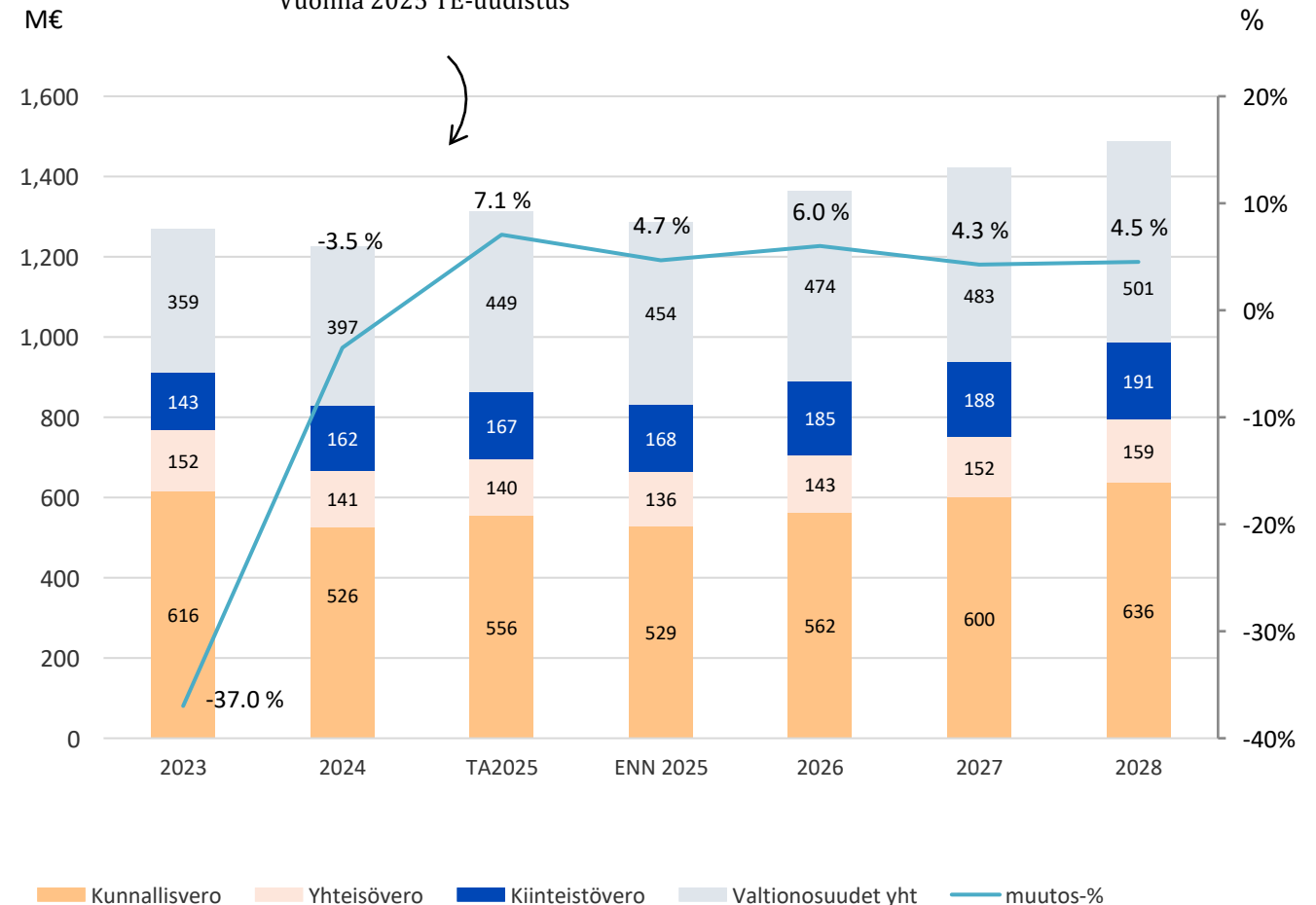
+ 14,4 M€

Taloussuunnitelmakaudella yhteensä 43 M€

Vertailukelpoisuus haastavaa:

- Vuonna 2023 vanhojen verovuosien (suurempi kunnallisvero%) mukai tuloja
- TE-uudistus lisäsi valtionosuuksia vuonna 2025, mutta myös vastaava verran kuluja.
- Kiinteistöveroprosenttien muutokset 2024 ja 2026
- Kunnallisverokertymän kasvua selittää mm. se, että vuoden 2026 veronkevennykset kohdistuvat miltei kokonaan valtiolle, kun taas kiristykset kasvattavat myös kuntien verotuloja. Tämä korottaa kuntien jako-osuutta ja alentaa valtion.

Vuodella 2023 vielä SOTE-verohäntä
Vaikutus myös vielä vuodelle 2024
Vuonna 2025 TE-uudistus

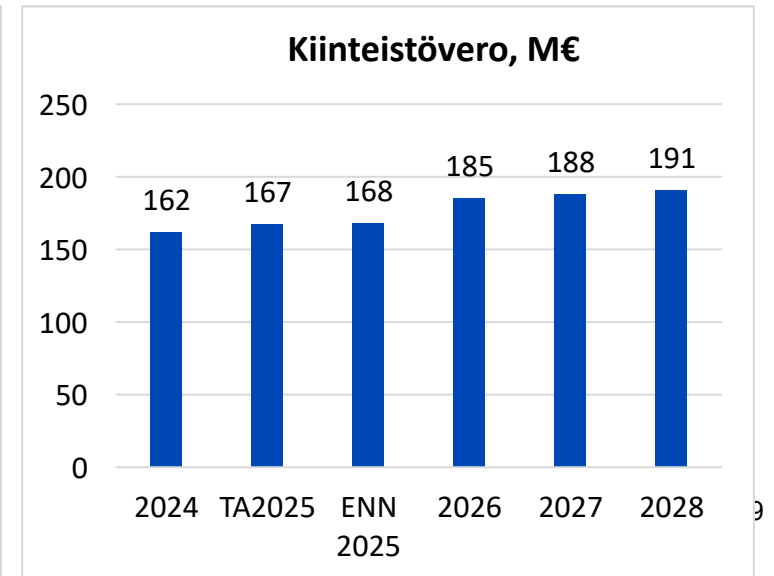
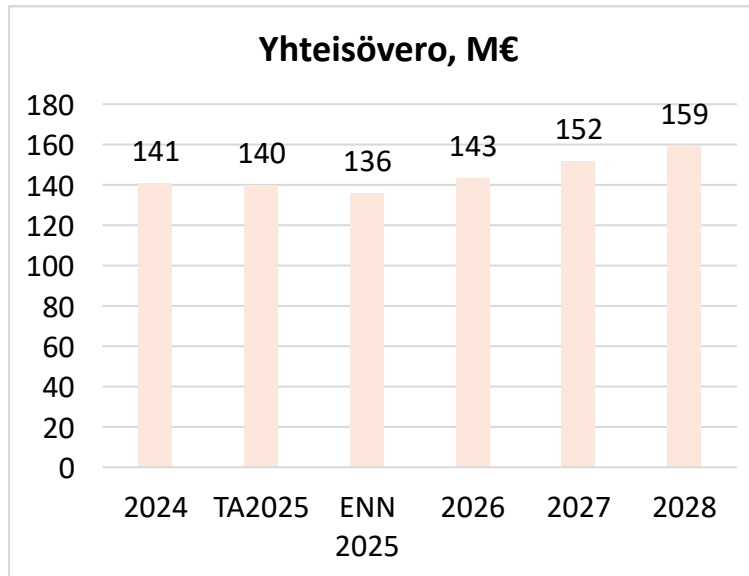
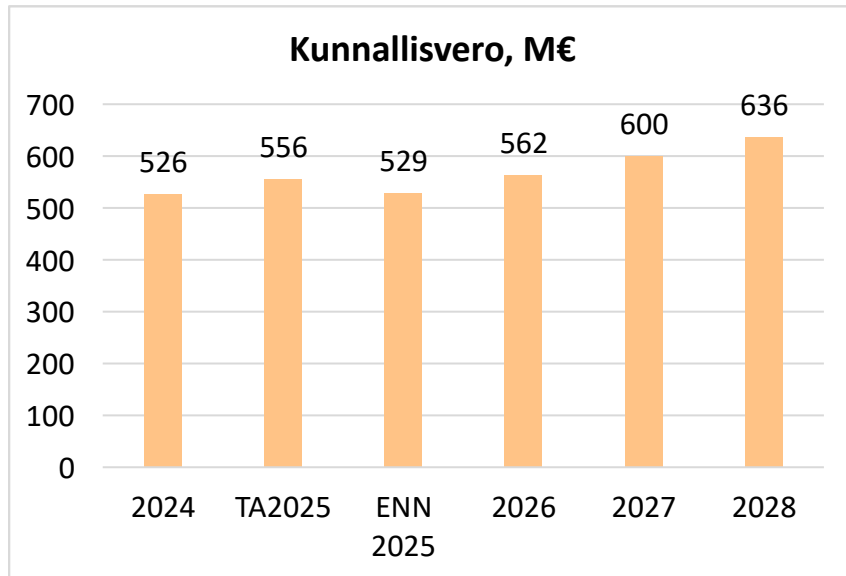

Verotulojen kehityksessä merkittävät kasvuodotukset

	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero
ENN2025	+0,5 %	-3,6 %	+3,6 %
2026	+6,3 %	+5,6%	+10,1 %
2027	+6,8 %	+5,9 %	+1,5 %
2028	+6,0 %	+5,0 %	+1,5 %

Verotulojen kasvu 2026

6,9 % (58 M€)

Vuoden 2026 kehyksessä varauduttu kasvuun ja työttömyyden kustannusnousuihin

Toimintamenot kasvavat vuonna 2026
n. 3,6 % verrattuna vuoden 2025 talousarvioon.

Toimintakatteen alijäämä heikkenee vuonna 2026
n. 9,7 % verrattuna vuoden 2025 talousarvioon

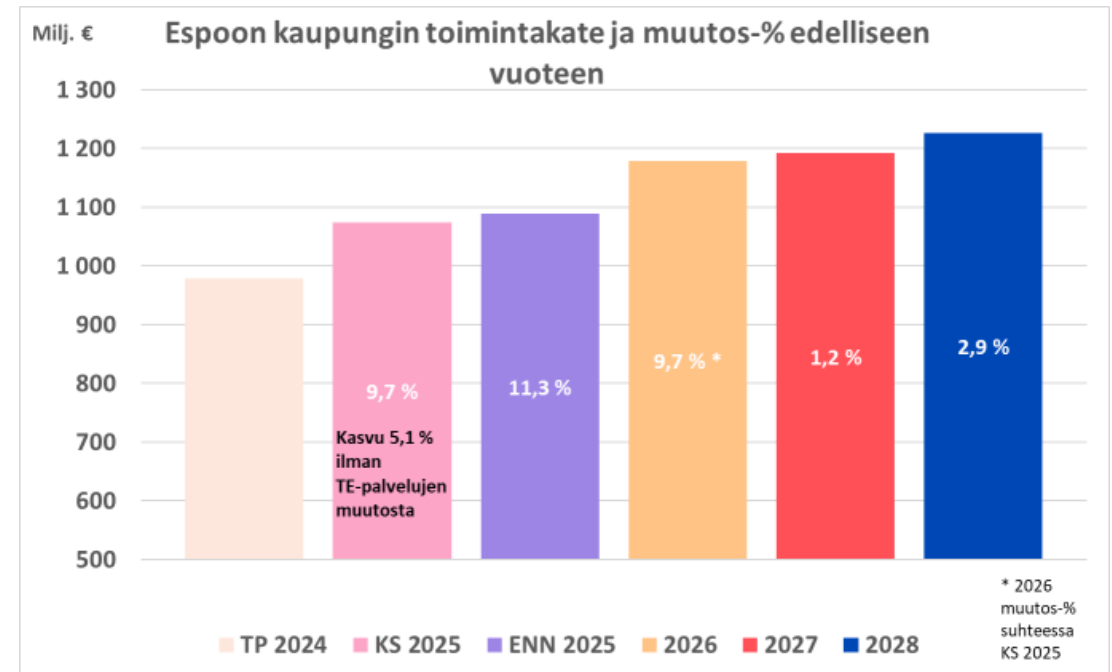
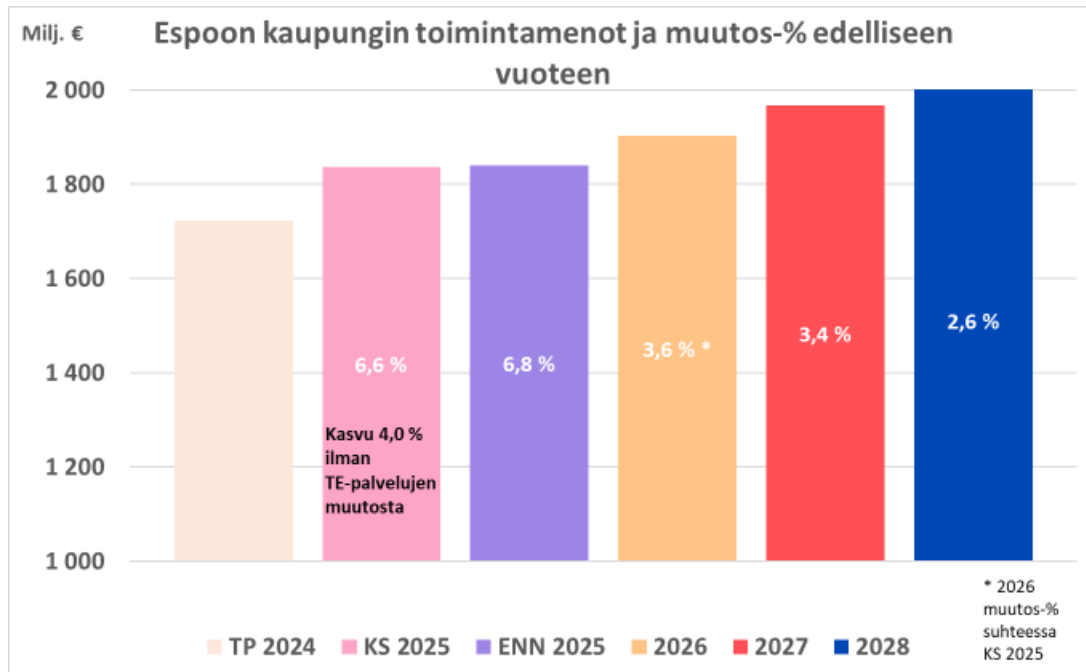
Toimintakatteen alijäämän kasvuun vuonna 2026 vaikuttaa alhaiset maanmyynnin tulo-odotukset

Toimintamenojen
kasvu 2026 (EUR)

65 milj.

Toimintakatteen alijäämä
heikkenee 2026 (EUR)

102 milj.

Kehyksessä varauduttu kattavasti palveluiden järjestämiseen

Kehyksessä huomioitu

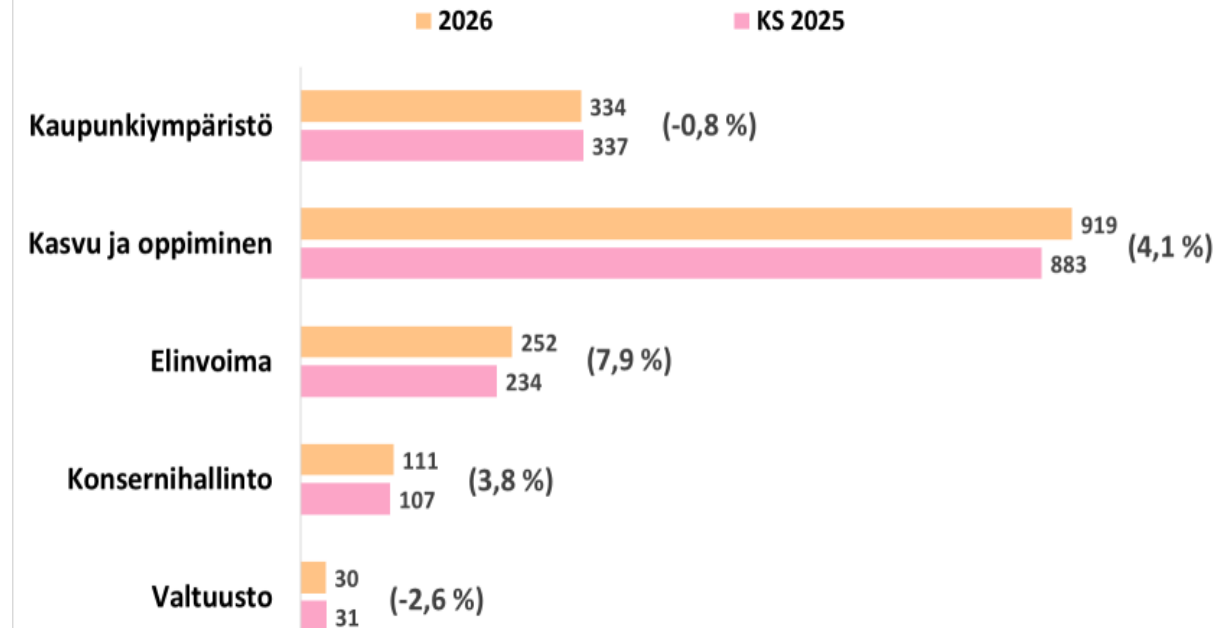
- Palkankorotusvaraus 2,0% vuodelle 2026
- Lisäksi varaudutaan keskitetyllä palkkavarauksella kattamaan paikallisten järjestelyerien sekä tasopalkkamallin vaikutukset
- Muutokset eläkemaksuissa ja työttömyysvakuutusmaksun nousu
- Tilavuokrat
- Palveluittain väestökasvu- tai palvelutarve-ennuste
- Yleisen hintatason nousu
- Joukkoliikenteen maksuosuudet
- Erityisesti kasvun ja oppimisen toimialalle sekä elinvoiman tulosalueelle on varattu keskimääräistä suurempi kasvu kattamaan kasvavaa palvelutarvetta, erityistukea ja työttömyyden hoidon kuluja ja maksuja

Toimialojen talousarvioiden tarkempi sisältö kuvataan kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä

Palveluihin lisää vuonna 2026

55 milj.

Toimialojen toimintamenojen kehitys (milj. €)

Tilikauden tulos koko taloussuunnitelmakauden ajan alhainen

- Tilikauden tulos alhainen suunniteltuun investointitasoon nähden
 - Negatiivinen vuonna 2026
 - Alhaisempi kuin kuluvan vuoden TA ja ennuste
- Sisältää paljon epävarmuutta
 - Suhdanne ja talouden kehittyminen
 - V. 2027 voimaan tuleva VOS-uudistus?**
- Tuloslaskelma konsernitasolla 2026-2035 valmistuu kaupunginjohtajan talousarvioesitykseen

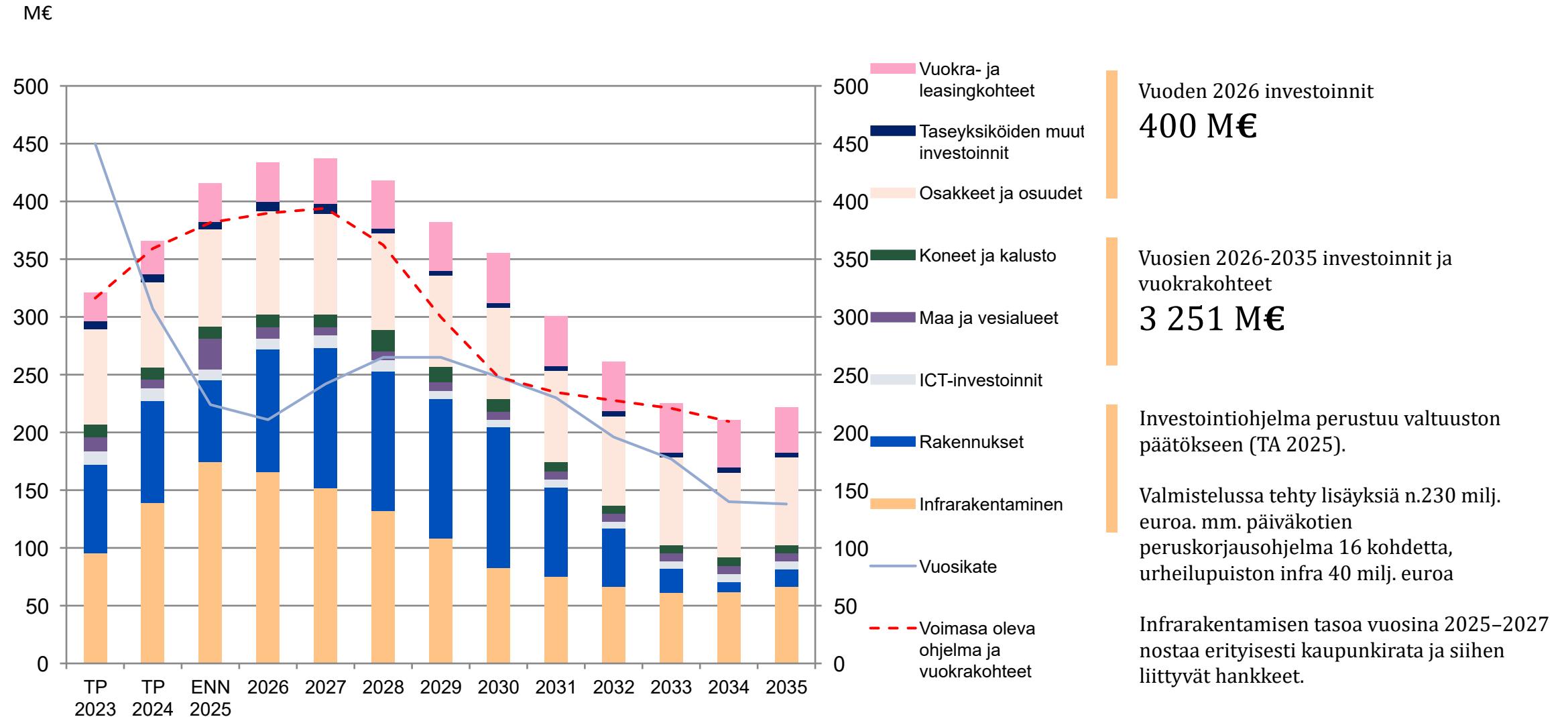
Tilikauden tulos
2026 (EUR)

-5 M€

Tuloslaskelma				Kehys			
1 000 EUR		TP 2024	TA 2025	ENN 8/2025	2026	2027	2028
Varsinainen toiminta							
Toimintatulot	+	735 124	751 482	738 963	714 040	764 146	782 084
Valmistus omaan käyttöön	+	8 976	10 900	10 900	10 900	10 900	10 900
Toimintamenot	-	-1 722 364	-1 838 012	-1 839 186	-1 903 010	-1 967 611	-2 019 581
Toimintakate	=	-978 264	-1 075 630	-1 089 323	-1 178 070	-1 192 565	-1 226 597
Verotulot	+	829 073	863 034	832 822	890 565	939 838	985 978
Valtionosuus	+	204 169	270 219	275 001	300 314	312 406	329 689
Veroperustemuutosten kompensatio	+	30 850	22 674	23 298	22 308	24 202	25 089
Muutosrajoitin	+	116 275	116 403	116 403	116 403	116 403	116 403
Siirtymätasaus	+	45 386	40 012	40 012	34 766	29 757	29 757
Käyttökate	=	247 489	236 712	198 213	186 286	230 041	260 319
Rahoitustulot ja -menot		59 416	26 123	51 746	24 420	11 990	5 565
Korkotulot	+	15 827	15 580	15 224	14 699	14 447	14 084
Muut rahoitustulot	+	57 394	29 003	51 964	26 972	21 704	21 704
Korkomenot	-	-9 798	-13 460	-10 442	-12 251	-19 161	-25 224
Muut rahoitusmenot	-	-4 007	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Vuosikate	=	306 905	262 835	250 359	210 706	242 031	265 884
Suunnitelmapoistot	-	-195 682	-210 937	-206 355	-215 698	-223 475	-232 037
Arvonalentumiset	-	-6 262	0	0	0	0	0
Tilikauden tulos	=	104 961	51 898	44 004	-4 992	18 557	33 847

Investointiohjelma 2026–2035

alkuvuodet tarkemmin, myöhemmät alustavia ajoituksia

Päiväkotikohteet

Uudet päiväkodit alueittain, joihin ensisijaisesti haetaan yksityistä toimijaa

haetaan yksityistä toimijaa		Alustava ajoitus									
Päiväkoti	Alue	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Espoonlahden alueen päiväkoti	Suur-Espoonlahti										
Espoonlahden alueen päiväkoti	Suur-Espoonlahti										
Espoonlahden alueen päiväkoti	Suur-Espoonlahti										
Espoonlahden alueen päiväkoti	Suur-Espoonlahti										
Kaukalahden alueen päiväkoti	Suur-Kauklahti										
Kiltaveljenmäen päiväkoti (Espoon keskus)	Vanha-Espoo										
Leppävaaran alueen päiväkoti	Suur-Leppävaara										
Matinkylä-Olari alueen päiväkoti	Suur-Matinkylä										
Pohjois-Espoo alueen päiväkoti	Pohjois-Espoo										
Tapiolan alueen päiväkoti	Suur-Tapiola										

Uudet kohteet alueittain, joihin haetaan ensisijaisesti yksityistä toimijaa

Paikkamäärä yhteensä
1 680

Rahavirran negatiivisuus johtaa lainanottoon

Tuloslaskelman epävarmuudet heijastuvat automaattisesti myös rahoituslaskelmaan ja talouden tunnuslukuihin.

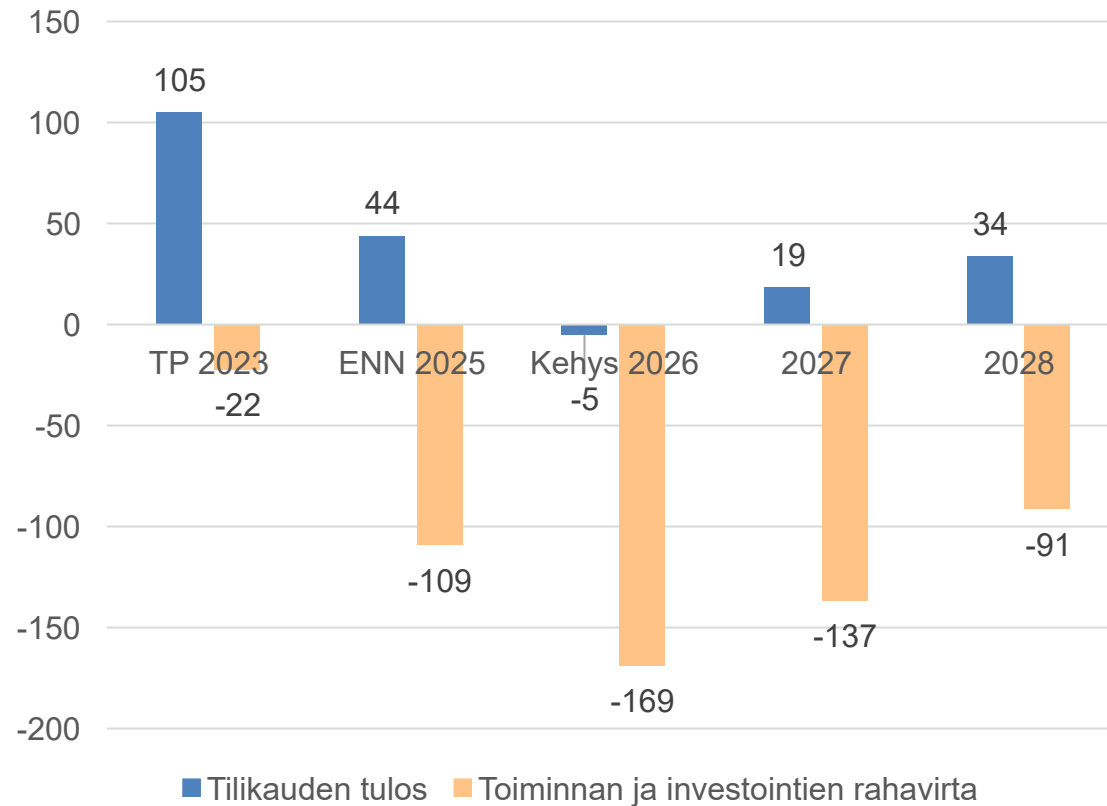
Negatiivinen rahavirta edellyttää lainanottoa investointien rahoitukseen vuosina 2026-2028.

Toiminnan ja investointien rahavirta alijäämäinen 2026-2028

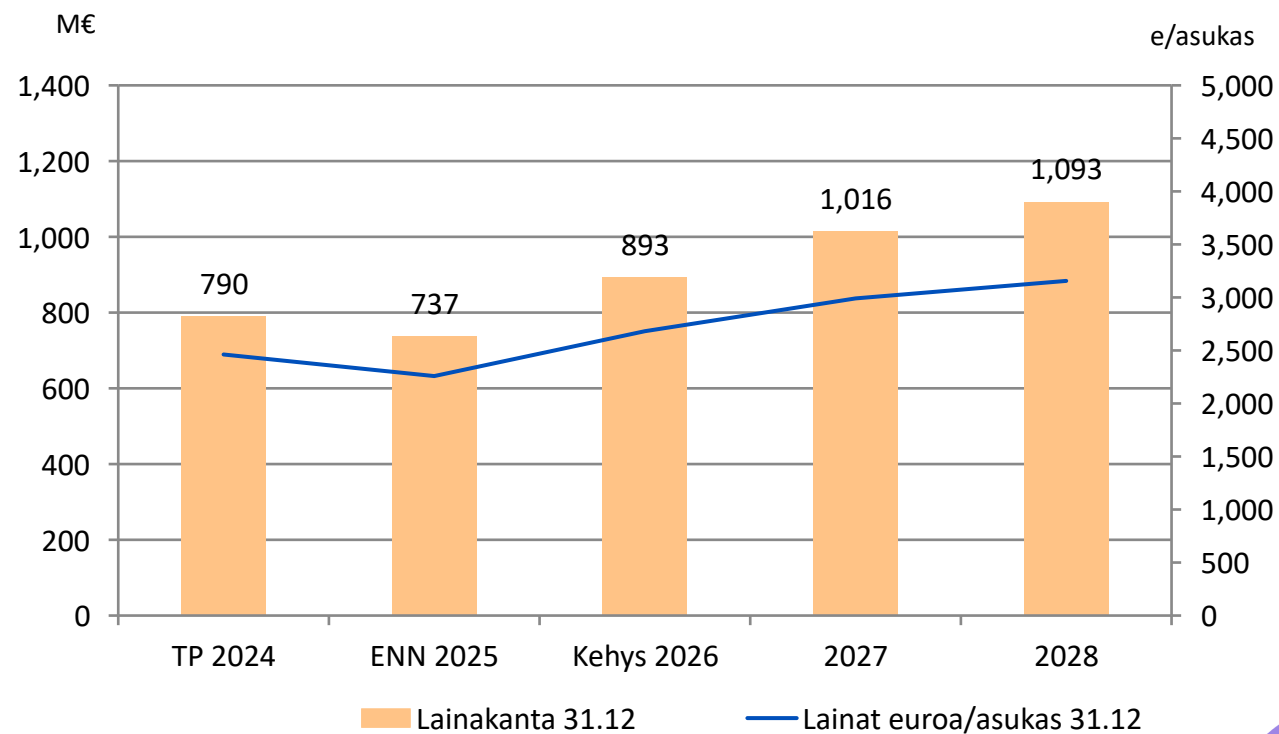
-397 milj. €

Rahoituslaskelma							
Varsinainen toiminta ja investoinnit				Kehys			
		TP 2024	TA 2025	ENN 8/2025	2026	2027	2028
Tulorahoitus							
Vuosikate	+	306 905	262 835	250 359	210 706	242 031	265 884
Tulorahoituksen korjauserät	+/-	-7 584	-42 000	-16 000	-15 000	-32 000	-45 000
Yhteensä	=	299 321	220 835	234 359	195 706	210 031	220 884
Investoinnit							
Investointimenot	-	-337 028	-355 342	-382 500	-399 797	-397 995	-376 795
Rahoitusosuudet investointeihin	+	6 441	7 340	7 340	4 300	3 300	3 300
Pysyvien vastaavien luovutustulot	+	8 894	43 300	16 500	16 000	33 000	46 300
Rahastojen käyttö investointeihin	+	0	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Investoinnit netto	=	-321 693	-289 702	-343 660	-364 497	-346 695	-312 195
Toiminnan ja investointien rahavirta		-22 372	-68 867	-109 301	-168 791	-136 664	-91 311
Rahoitustoiminta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys	-	-244	0	-2 000	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	+	17 008	16 564	16 564	16 781	16 784	18 557
Antolainojen nettomuutos	=	16 764	16 564	14 564	16 781	16 784	18 557
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	+	0	108 000	0	213 000	190 000	153 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-	-47 347	-55 043	-52 900	-57 141	-67 306	-76 068
TA-lainojen nettomuutos	=	-47 347	52 957	-52 900	155 859	122 694	76 932
Muut maksuvalmiuden muutokset		-25 413	0	0	-3 206	-3 305	-3 305
Vaikutus maksuvalmiuteen	+/-	-78 368	654	-147 637	643	-491	873

Kaupungin tulos heikkenee ja rahavirta negatiivinen koko kauden ajan

Kaupungin lainakanta kasvaa

Lainakannan kasvu 2026 (EUR)
156 milj.

Espoo-tarinan talouden ankkurit edellyttävät erityisesti vuosille 2027 ja 2028 toimenpiteitä

- Toimenpiteiden valmistelu käynnistettävä heti vuoden vaihteen jälkeen
- Toimenpiteissä haettava vaikutuksia jo vuodelle 2026

Kaupungin sisäisen toimitilavuokralaskennan päivitys

- Osana kehys- ja talousarviovalmistelua päivitetään kaupungin sisäiset toimitilavuokrat. Tilapalvelut-liikelaitos veloittaa tilojen käyttäjiltä tilojen kustannukset kaupungin sisäisellä toimitilavuokralla.
- Sisäisten toimitilavuokrien laskenta toteutetaan kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja laskennassa käytettävien prosenttien mukaan.
- Tilapalvelut liikelaitoksen menokehysten ja kunnossapidon määrärahavalmistelun jälkeen on todettu tarvetta tarkastaa sisäisten vuokrien laskennassa käytettävää pääomavuokraprosenttia 0,2 prosenttiyksikkö alhaisemmaksi.
- Tällä muutoksella tasataan Tilapalvelujen sisäiset tulot vastaamaan tiloista aiheutuvia menoja näin varmistetaan, että liikelaitokselle ei synny sisäistä katetta ja tilojen käyttäjiltä veloitetaan oikeat tilakustannukset. Mikäli tarkastusta ei tehdä, syntyy sisäistä katetta, joka kasvattaa vain liikelaitoksen tulosta. Sisäisissä veloituksissa ei saa syntyä sisäistä katetta, joka vääristää myös kuntatietoraportoinnin tietoja (VM)
- Tilapalvelut on valmistellut talousarvioesityksen kaikkien kustannuserien osalta. Esitys sisältää käyttötalouden kunnossapidon (mm. tilojen vuosikorjaukset) määrärahojen 2 milj. euron (11%) korotuksen vuodelle 2026.
- Muutos esitetään toteutettavan suoraomisteisten ja osakeomisteisten tilojen pääomavuokraprosenttia alentamalla 6,2 prosentista 6,0 prosenttiin. Pääomavuokraan sisältyvää korjausvastuuprosenttia alennetaan 0,2 prosenttiyksikköä. Laskennassa käytettävä korjausvastuuprosentti vuonna 2026 on 3,0 rakennusten teknisestä arvosta.
- Alennus vähentää sisäisiä toimitilavuokria yhteensä n. 4 milj. euroa. Muutokset sisältyvät kehysesitykseen.

